

1. DE PLAATS OP DE OPENBARE WEG

Vooraleer kinderen zich veilig in het verkeer kunnen bewegen, moeten ze weten waar ze zich op de openbare weg kunnen verplaatsen. Daarom moeten ze leren waaraan ze een fietspad kunnen herkennen, hoe ze het moeten gebruiken en waar ze mogen rijden als er geen fietspad is.

Toch houden daarmee de moeilijkheden niet op. Als de kinderen weten waar ze mogen fietsen, moeten ze ook nog effectief hun plaats kunnen innemen. Wanneer kinderen op de rijbaan moeten rijden, dwingt het gemotoriseerd verkeer hen zich te verplaatsen op een zeer smalle strook. Dat vraagt heel wat fietsvaardigheid.

Fietsers hebben een eigen gewoonte langs links of langs rechts op of af de fiets te stappen. De veiligste kant is steeds weg van het verkeer, zodat de fiets een buffer vormt tussen de fietser en het verkeer. Daarom leren we kinderen best om langs rechts op en af te stappen.

1.1. Hoe doe je het goed?

Volgens het verkeersreglement moeten fietsers steeds de berijdbare fietspaden gebruiken. Een fietspad is niet berijdbaar als het in slechte staat is (door barsten of putten), als het gebrekkig onderhouden werd (sneeuw, glasscherven) of als er zich hindernissen voordoen zoals werken.

Een **fietspad** wordt op verschillende manieren aangeduid:

- Twee evenwijdige witte onderbroken strepen: de fietser moet het fietspad volgen dat rechts in zijn rijrichting ligt.
- Verkeersborden D7 of D9: De fietser moet het fietspad volgen in de richting aangeduid door het verkeersbord. Tweerichtingsfietspaden moet de fietser soms links in zijn rijrichting volgen. Let in dat geval extra op bij kruispunten: autobestuurders verwachten niet altijd fietsers die uit de andere richting komen.

D7

D9

- Als een deel van de openbare weg aangeduid wordt door het verkeersbord D10, moet de fietser dat volgen. In dat geval mag de fietser de voetgangers die er zich bevinden niet in gevaar brengen.

D10

Bij gebrek aan fietspaden mag de fietser ook de **parkeerzones** en gelijkgrondse **bermen** rechts in zijn rijrichting gebruiken (binnen de bebouwde kom). Buiten de bebouwde kom mag de fietser ook het **trottoir** en verhoogde bermen gebruiken. Daarbij moet hij telkens voorrang verlenen aan de andere weggebruikers (vooral voetgangers) die er zich bevinden en mag hij hen niet in gevaar brengen.

Bij gebrek aan veiliger plaatsen, rijdt een fietser **rechts op de rijbaan**.

Fietsers laten best steeds een halve meter tot een meter tussen hun fiets en de rechterrاند van de rijbaan. Zo kunnen ze uitwijken wanneer dat nodig is (bijvoorbeeld voor openzwaaiende autoportieren, rioolroosters, voorbijrijdende vrachtwagens...).

Fietsers mogen **met twee naast elkaar** rijden behalve wanneer:

- het kruisen met een tegenligger onmogelijk is (binnen en buiten de bebouwde kom) of
- achteropkomend verkeer nadert (enkel buiten de bebouwde kom).

Op een **rotonde** rijdt de fietser best in het midden van de rijstrook, behalve wanneer er een fietspad is.

Soms zijn **fietsuggestiestroken** op de rijbaan aangebracht. Hoewel die stroken meestal een rode kleur hebben, zijn het geen fietspaden. De fietsuggestiestroken geven aan dat, wanneer de rijbaan gebruikt wordt door verschillende verkeersdeelnemers, er ook voor de fietsers plaats moet zijn. Fietsers die op een doorlopend fietspad rijden, hebben aan een kruispunt voorrang op de bestuurders die van rechts komen. Wanneer ze echter op de rijbaan, een fietsuggestiestrook of een fietsoversteekplaats fietsen, moeten ze voorrang geven aan bestuurders die van rechts komen.

Fietsvaardigheden

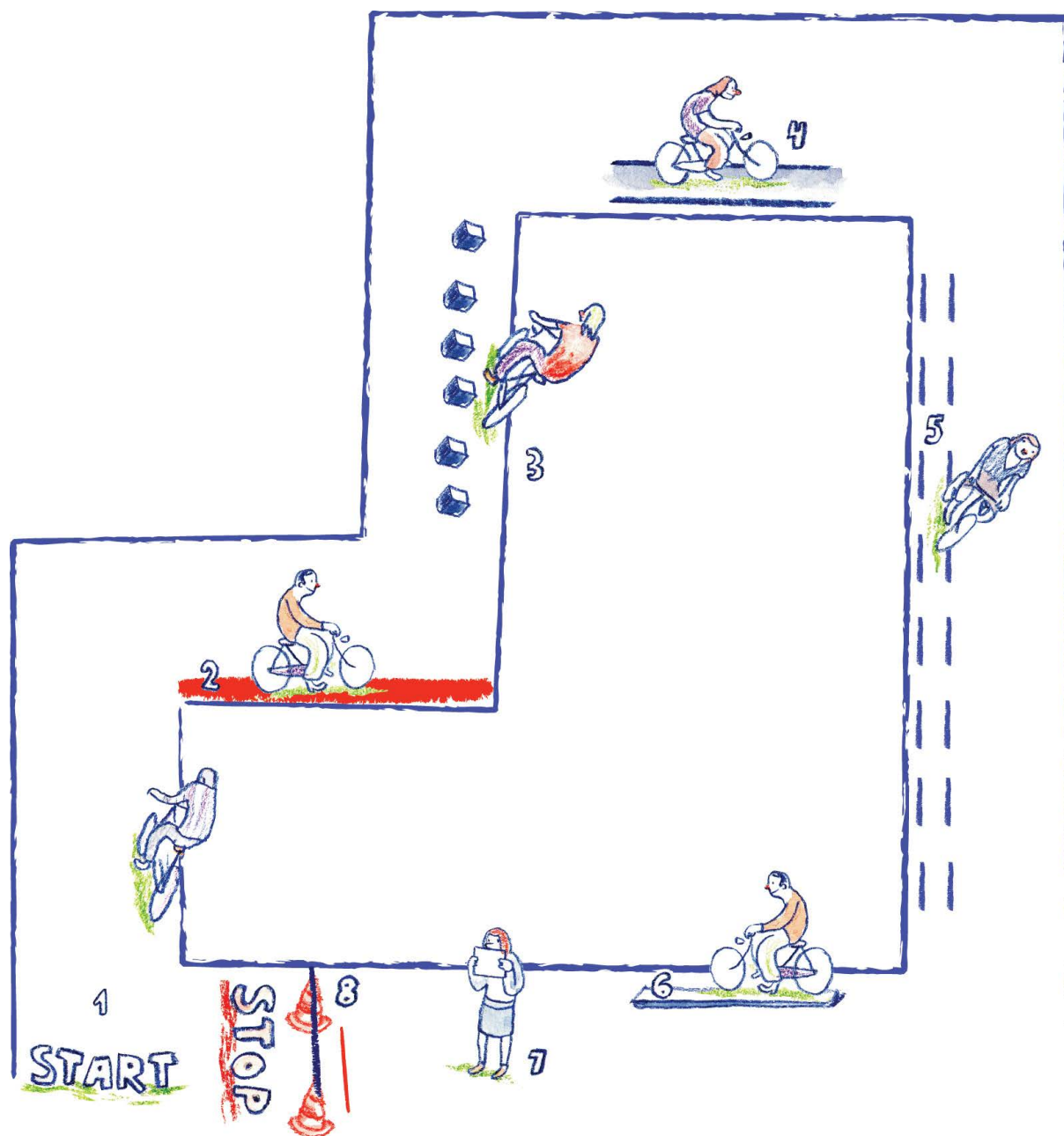
Om op de goede plaats op de openbare weg te kunnen fietsen, moeten fietsers volgende deeltaken correct kunnen uitvoeren:

- langs de rechterkant van de fiets opstappen, één pedaal helemaal omhoog trekken, één voet erop plaatsen en een flinke duw geven op het pedaal;
- om zich heen kijken zonder van de route af te wijken;
- vertragen alvorens een bocht te nemen;
- een bocht naar rechts zo kort mogelijk nemen;
- een bocht naar links zo ruim mogelijk nemen en zeker niet afsnijden.

Kinderen kunnen bovenstaande fietsvaardigheden enkel onder de knie krijgen wanneer ze voldoende oefenen op de noodzakelijke basisvaardigheden: op- en afstappen, vertrekken, vertragen, remmen en stoppen, richting houden, uitkijken en bochten maken.

1.2. PARCOURS PLAATS OP DE OPENBARE WEG

Duid op voorhand een leerling aan die bij punt 7 de kaartjes zal tonen aan de leerlingen die het parcours afleggen. Zorg er wel voor dat ze tijdig wisselen en dat ook die leerling op het parcours kan oefenen.

1. De kinderen stappen langs de rechterkant op hun fiets en vertrekken. Ze houden zo rechts mogelijk.
2. De kinderen nemen een bocht naar rechts en fietsen op de fietssuggestiestrook.
3. De kinderen nemen een brede bocht naar links en fietsen op het fietspad, afgebakend met blokjes.
4. De kinderen nemen een bocht naar rechts en nemen de smalle doorgang.
5. De kinderen nemen een bocht naar rechts en fietsen op het fietspad aangegeven met dikke witte krijtstrepen zonder die te overschrijden.
6. De kinderen nemen een bocht naar rechts en fietsen op de afgeschuinde balk zonder ervan af te wijken.
7. De kinderen fietsen verder, passeren de leerling langs rechts, kijken links achterom en roepen de letter die de andere leerling omhoog houdt.
8. De kinderen fietsen door tot de krijtstreep en mogen vanaf daar beginnen remmen. Uiteindelijk moeten ze gestopt zijn voor de stok zonder die te raken. Daarna stappen de kinderen langs de rechterkant van hun fiets af en passeren de hindernis langs rechts.

1.3. oefenen in het verkeer

De fietser staat op het trottoir / op het fietspad / op de rijbaan, stapt langs rechts op zijn fiets. Hij kijkt of er geen andere fietsers aankomen en vertrekt. Hij fietst een uitgestippeld parcours (bijvoorbeeld een blokje rond de school) tot hij weer bij de groep aankomt. Voor hij bij de groep stopt, vertraagt de fietser, kijkt achterom, remt en stopt pas wanneer het hem veilig lijkt. De fietser stapt rechts af.

Tip

Tracht de verschillende soorten fietspaden in het traject op te nemen:

- vrijliggend fietspad (van de rijbaan gescheiden);
- aanliggend fietspad (maakt deel uit van de rijbaan).

Als dit veilig kan: oefen met de kinderen ook het fietsen op een fietssuggestiestrook.

